

BESZÉLŐ KÖVEK

A kövek hallgatnak – de az ember beszél helyettük. A nép teremtő képzelete nyomán elátkozott kunyhóvá, kővé vált leánnyá alakul át egy-egy szikla. A sepsiszentgyörgyi Nemere Természetjáró Kör által készített, *Beszélő kövek* című CD-ROM közel száz, többségében Erdély területén található kő legendáját tartalmazza. A szerző, Kakas Zoltán édesanyjának ajánlja az összeállítást, és minden barátjának, aki vele együtt járt a köves utakon – mi pedig Olvasóinknak, akiket a számítógép képernyője segítségével nemcsak térben, de időben is távoli, valahonnan belülről mégis szívszorogatóan ismerős tájakra kísérnek el a Beszélő kövek.

M. Á.

(Kakas Zoltán: Beszélő kövek, Független Ökológiai Központ, 2000)

DEMONOLÓGIA ÉS BOSZORKÁNYSÁG EURÓPÁBAN

Boszorkányok pedig mindig is léteztek – legalábbis a régi emberek, falusi közösségek hiedelemvilágában. Rontás, ördögűzés, megszállottság, boszorkányperek, varázslás és mágia – izgalmas fejezetei a magyar nép szellemi néprajzának. A pécsi Néprajz Tanszék demonológiai kutatási eredményeinek gyűjteménye ez a válogatás. A népi hiedelemvilág rekonstruálására tett kísérlet a kora újkortól

a XX. századig tekinti át a demonológia történetét, így igazán varázsos tanulmánykötetet tarthat a kezében az, akit a téma néprajzi, lélektani hátterei is érdekelnek.

M. Zs.

(Demonológia és boszorkányság Európában – Szerkesztette: Pócs Éva, L'Harmattan-PTE Néprajz Tanszék, Budapest, 2001)

AZ ÉRZÉKEK IRODALMA

Itt a tavasz, a szerelem évszaka. Ahogy a madarak keresik párjukat, úgy bennünk, emberekben is megmoccan ilyenkor valami. Soha jobbkor nem ajánlhatnánk irodalmi kalandozásoként Madarász

Imre lenyűgöző stílusban megírt könyvét az érzékek birodalmáról. A szerző, a neves itálianista, egyetemi tanár ezúttal Erősz birodalmában barangol az olasz irodalom remekművein keresztül. Az „eroszféra” útirajzát tartja most kezében az olvasó. A hely: lelkünk térképe. A kutatás tárgya a mélysegesen emberi ösztönvilágunk földtől való megemelkedése, betűkben való megnevelése. Az erotika szépirodalmi ábrázolása kerül most górcső alá: a humán tudományok iránt is érdeklődő, értő olvasó számára e tanulmánykötet igazi csemege. A stílus mértékadóan visszafogott, a téma pedig szenvedélyesen izgalmas: e kettősség, no meg a magabiztos tárgyi tudás teszi különleges olvasmányá a művet.

M. Zs.

(Madarász Imre: Az érzékek irodalma, Hungarvox Kiadó, Budapest, 2002)

KALANDOZÁSOK A 20. SZÁZADI KULTURÁLIS ANTROPOLÓGIÁBAN

A táj és a benne élő ember elválaszthatlan egységet alkot, és formálja egymást kölcsönösen. Az antropológia eleinte a „primitív” törzsi kultúrák tanulmányozására jött létre, majd fokozatosan harapta be magát a különböző térben és időben létező valamennyi kultúrába. A kulturális összemaszatolódás világában, ahol naponta mosódunk át idegen, értékrendszerekkel, egyre fontosabb, hogy felismerjük: milyenek vagyunk, és milyen az, aki szembejön velünk. Hogy megtaláljuk és megőrizzük helyünket a világunkban, és felismerjük azt a csodálatos sokszínűséget, amit mi, mindannyian adunk össze – amíg különbözőek vagyunk. Az antropológia ebben segít: megérteni magunkat, és a többieket is. Így játszik ezer színében, apró üvegcserepeiben az az üveglak, amely a népek templomának falában fénylik, ha átsüt rajta a Nap.

M. Zs.

(Sárkány Mihály: Kalandozások a 20. századi kulturális antropológiában, L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2000)

